Ekelöf-rum invigt i Sigtuna

LÖRDAGEN den 5 april invigdes ett minnesrum över författaren Gunnar Ekelöf på Sigtunastiftelsen. Där har en mängd intressanta föremål från Ekelöfs Sigtunahem samlats. Hans hemmiljö har så långt det varit möjligt återskapats, tack vare en donation från hustrun Ingrid och insatser från Gunnar Ekelöfsällskapet.

För den intresserade är rummet en stor upplevelse. Där råder en behaglig estetisk blandning av bysantinskt och svenskt, nyklassicism och empire. En persisk stämning möter en svensk herrgårdsmiljö i en fantastisk samklang. På en vägg hänger ett par radband, över sängen några bönemattor och en rad ikoner. I fönstret ligger en snäcksamling.

Valfrändskaper

Taket har sänkts för att passa de bokhyllor Ekelöf själv ritade. Hyllorna har en djupt pärlgrå färg som ger rummet en dager av ödslig närvaro. Atmosfären är mycket speciell och kräver antingen koncentrerad tystnad eller svag musik. Möjligtvis en stråkkvartett av Franz Schubert. Eller kanske César Francks violinsonat.

För den som är bekant med Ekelöfs diktning är hyllornas bokryggar en mycket intressant läsning. Många av titlarna är intimt länkade till Ekelöfs diktning och inte minst till hans essäer och översättningar. Där finns framför allt de gamla klassikerna, de flesta på latin. Valfrändskaperna Rimbaud och Baudelaire delar hylla med de buddhistiska aforismerna i Dammapada.

Där finns också svenska klassiker: en enorm upplaga av Almqvists skrifter. Ambitiöst tilltagna och kompletta utgåvor av Rydberg och Bellman står bakom hyllornas vitringlas.

Jag hittar enorma dunkelblå böcker om bysantinsk konst, skrivna på en tung akademisk tyska och tryckta på prasslande tunt papper. Där finns också litteraturtidskrifter från tjugo- och trettiotalens Paris och en del franska reseguider till Grekland och Turkiet. Det är ett litet men mycket välkomponerat bibliotek.

Laddad bild

Albrecht Dürers "Melencolia I" från 1514—som Ekelöf skrev en så fascinerande essä om — hänger i fönsternischen. Den lilla bilden är rummets mest laddade föremål. Det är en Albertinafaksimil på gult antikimiterande papper. Melankolian sitter i en tankfull och dyster pose som för tankarna till Rodins "Tänkaren". Hon är omgiven av ett myller av saker och symboler.

Reproduktionen är så full av detaljer att man länge kan försjunka i tolkningsförsök. Man läser sig fram bland bildens instrument och verktyg: hyveln, den bisarra sågen, passaren, timglaset och vågskålen. Frågorna hopar sig. Är det arkitekten eller kanske timmermannen som lämnat sina verktyg och vandrat in i bilden? I högra hörnet ligger fyra grova spikar. Är det Kristi spik?

Emblematiken är gåtfull liksom hela det ekelöfska rummet. Överallt faller ett grått ljus. Det är bokhyllorna som talar.

MAGNUS HALLDIN

"Melencolia I", en bild som hade djupt personlig betydelse såväl för sin skapare, Albrecht Dürer, som för Ekelöf.